

El nostre protagonista

Nuestro protagonista

Our Main Character

Antònia Torres Canet, antoniatorrescanet@hotmail.com

M. Luisa Alemany Garrido

CEIP Son Ferriol

Resum

L'article descriu una proposta pedagògica adreçada a alumnes d'educació infantil d'entre 3 i 5 anys. Aquesta unitat de programació pretén abordar l'educació de les habilitats i capacitats per al desenvolupament físic, emocional, afectiu, social i intel·lectual dels nins. El canvi consisteix a fomentar la comunicació entre els companys de classe i llurs respectives famílies. Es pretén afavorir la relació família-escola, compartir vincles afectius familiars amb companys i mestres, adquirir seguretat emocional i afectiva, exposar objectes personals, augmentar capacitats auditives i de concentració, etc. La metodologia de treball consisteix que cada alumne porta en un petit maletí objectes personals (fotografies, roba, joguines, etc.) i explica a la resta de companys aspectes relacionats amb el seu entorn familiar. En sessions posteriors, els nins vénen acompanyats per familiars, els quals s'encarreguen de comentar fotografies i parlar de la història personal del petit. Com a activitats complementàries a la unitat, es desenvolupen aquelles relacionades amb la lectoescriptura, el dibuix i l'expressió oral.

Paraules clau

Relació Pares-Nin, Relació Pares-Escola, Autoestima, Família, Expressió Oral.

Resumen

El artículo describe una propuesta pedagógica dirigida a alumnos de educación infantil de entre 3 y 5 años. Esta unidad de programación pretende abordar la educación de las habilidades y

capacidades para el desarrollo físico, emocional, afectivo, social e intelectual de los niños. El cambio consiste en fomentar la comunicación entre los compañeros de clase y sus respectivas familias. Se pretende favorecer la relación familia-escuela, compartir vínculos afectivos familiares con compañeros y maestros, adquirir seguridad emocional y afectiva, exponer objetos personales, aumentar capacidades auditivas y de concentración, etc. La metodología de trabajo consiste en que cada alumno lleva en un pequeño maletín objetos personales (fotografías, ropa, juguetes, etc.) y explica al resto de compañeros aspectos relacionados con su entorno familiar. En sesiones posteriores, los niños vienen acompañados por familiares los cuales se encargan de comentar fotografías y hablar de la historia personal del pequeño. Como actividades complementarias a la unidad, se desarrollan aquellas relacionadas con la lectoescritura, el dibujo y la expresión oral.

Palabras clave

Relación Padres-Niño, Relación Padres-Escuela, Autoestima, Familia, Expresión Oral.

Abstract

This article describes a pedagogical proposal targeting preschool and primary school students between ages 3 and 5. This unit focuses on the teaching skills and abilities for the children's physical, emotional, social and intellectual development. This proposal is unique, as it fosters the children's communication with both their classmates and their respective families. Through this method, the authors aim to strengthen family-school relations, encourage the children to share their emotional family bonds and their personal belongings with their classmates and teachers, increase their emotional security, and improve their listening and concentration skills, among others. The methodology consists of having each student bring a number of personal objects inside a small suitcase (photographs, clothes, toys, etc.) and share different aspects of his/her home environment with the rest of the class. In subsequent class sessions, each child brings a member of his/her family to class. Each accompanying visitor in turn discusses the photographs and talks about his/her child's personal life. The unit is completed with additional reading, writing, drawing and oral expression activities.

Keywords

Parent-Student Relationship, Parent-School Relationship, Self-Esteem, Family, Oral Expression.

1. JUSTIFICACIÓ

Aquesta unitat de programació pretén abordar l'educació de les habilitats i capacitats encaminades al **desenvolupament físic, emocional, afectiu, social i intel·lectual dels infants**.

Respon a un intent d'augmentar **vincles d'afecte entre els infants i els adults** com a condició indispensable per afavorir l'aprenentatge (tenint en compte les necessitats bàsiques vinculades a la seva seguretat afectiva dins d'un ambient acollidor, de diàleg, estimulador, de seguretat i respecte), alhora que contribueix a l'adquisició de valors i a la prevenció i resolució de

conflictes. Intentam recollir la informació necessària sobre els infants i el seu context sociofamiliar, a fi de conèixer i comprendre la seva història personal, ben igual que acollir els interessos, les inquietuds dels infants, i escoltar-los. Cada infant és únic i **l'escola acull tots els infants i les seves famílies**, i dóna suport al nou currículum de l'educació infantil, en què la participació i la cooperació de les famílies és un dels pilars bàsics (Decret 71/2008, de 28 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears).

Es tracta d'una programació flexible, fonamentada en la gestió de vivències, experiències, interessos i coneixements previs dels infants, **esdeveniments significatius per a ells**, amb mesures per gestionar la diversitat i, sobretot, la relació família-escola. Pretenem facilitar que hi hagi un lloc per a la realitat i la diversitat cultural propera, incidir en l'exterior amb les seves aportacions i generar corrents d'intercanvi mutu.

És una unitat programada des dels tres anys fins que s'acaba l'etapa d'educació infantil (EI). Els objectius són per als tres cursos d'aquesta etapa, i els continguts i les activitats estan estructurades i seqüenciades per cada un dels nivells. Dedicam un espai i un temps diari a l'infant protagonista de la setmana. El període de temps que s'hi dedica pot ser una setmana o més temps, depèn del nombre general dels alumnes de la classe, de les oportunitats o esdeveniments que tinguem, és a dir, sempre hem intentat donar la flexibilitat que consideram que ha de tenir tota programació didàctica. Es dóna un tracte personalitzat a cada alumne, s'entén que la diversitat del grup classe ens enriqueix a tots i totes i no ens dificulta la tasca docent. Entenem la programació del cicle com un projecte comú, compartit entre tots els cursos que el formen, i així elaboram una unitat comuna als tres cursos.

Aquesta unitat, amb caràcter i tret d'identitat propis, forma part de la línia pedagògica del centre i de la nostra etapa.

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

1. Afavorir les relacions família-escola.
2. Compartir les relacions afectives familiars amb els companys i la mestra.
3. Gaudir d'aquesta experiència.
4. Adquirir progressivament seguretat emocional i afectiva per augmentar els vincles personals d'afecte dins la vida del grup.
5. Identificar els familiars i amics més propers.
6. Recordar vivències i anècdotes explicant les experiències pròpies.
7. Compartir els objectes personals.
8. Respectar el material de l'altre.
9. Intentar respectar el torn de paraula.
10. 10. Augmentar la capacitat d'escoltar.

11. Augmentar la capacitat de fer preguntes.
12. Reconèixer la imatge d'un mateix i les característiques del cos.
13. Gaudir tots junts dels jocs i cançons populars de la nostra cultura.
14. Identificar alguns mitjans de transport a partir de la pròpia experiència.
15. Introduir els oficis propers, a partir de la família d'un mateix i la dels altres.
16. Identificar alguns mitjans de comunicació a partir de la pròpia experiència.
17. Descobrir alguns conceptes matemàtics de la nostra realitat quotidiana.
18. Reconèixer, escriure i llegir el nom i cognoms.
19. Afavorir l'interès pels llibres.
20. Utilitzar les TIC com a recurs motivador del procés d'ensenyament-aprenentatge.

ACTITUDINALS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interès per la història personal 2. Els valors, l'estimació, l'amistat, les emocions i els sentiments 3. Confiança en un mateix i en les seves possibilitats 4. Responsabilitat de les tasques assignades 5. Actituds comunicatives: d'espera, d'atenció, d'interès 6. Satisfacció davant les activitats programades 7. Respecte cap al material dels altres 8. Participació i cooperació de les famílies 9. El plaer per la lectura i l'escriptura 		
	ÀREA DE CONEIXEMENT DE SI MATEIX I AUTONOMIA PERSONAL	ÀREA DE CONEIXEMENT DE L'ENTORN	ÀREA DE LLENGUATGES: COMUNICACIÓ I REPRESENTACIÓ
PROCEDIMENTALS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconeixement de la imatge d'un mateix i de les característiques del cos 2. Expressió i manifestació dels sentiments, gusts, preferències 3. Realització d'una enquesta de sentiments, gusts i preferències a les famílies 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Identificació dels membres familiars i amics 2. Participació positiva en les experiències lúdiques (jocs, cançons...) 3. Complementació de l'arbre genealògic de les famílies 4. Identificació dels oficis més propers 5. Identificació dels mitjans de transport 6. El nombre de lletres del nom propi i dels cognoms 7. L'addició de lletres del nom i llinatges 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reconeixement, escriptura i lectura del nom i cognoms 2. Realització d'una enquesta de mitjans de comunicació 3. Formulació de preguntes 4. Dibuix detallat del protagonista

CONCEPTUALS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Coneixement i acceptació de la imatge d'un mateix 2. La història personal 3. Sentiments i preferències personals 	<ol style="list-style-type: none"> 1. La família i els amics: dades personals, costums, estil de vida 2. L'arbre genealògic 3. Els oficis 4. Els mitjans de transport 5. Els jocs populars de la nostra cultura 6. Els conceptes numèrics 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Llenguatge oral com a mitjà de comunicació i expressió 2. Les preguntes 3. L'entrevista 4. El nom i els cognoms 5. Els mitjans de comunicació 6. Els contes i els llibres
--------------------	---	---	---

Taula 1. Desenvolupament dels continguts actitudinals, procedimentals i conceptuals.

3. ACTIVITATS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE

3 anys

1. Dijous, el nin/la nina s'enduu el **maletí** del nostre protagonista (carta, llibre de fotografies amb el CD de la classe, llibre de la biblioteca d'aula o de l'educadora que l'infant vulgui de manera especial, com a privilegi).
2. Dilluns, miram el material tots junts. El **protagonista** fa comentaris de tot el que ha duit. Si cal, la mestra, si veu que té dificultats d'expressió oral, li pot fer preguntes, tancades o obertes per ajudar que s'expressi. En tot moment afavorim l'expressió de l'infant i dels altres. També podem augmentar la informació quan vengui la família a l'aula. Aferram als plafons les fotos i els objectes personals. Seguidament, ajudarem l'infant a estampar les mans sobre una cartolina, que després ens pot servir com a tapa de l'àlbum que s'endurà.
3. Dimarts, tots treballam **el seu nom**:* es treballa la lletra inicial del seu nom. Introduïm la direccionalitat de l'esquerra a la dreta, pròpia de la nostra escriptura. Per començar, es pot fer en gran grup i aplicar diferents tècniques plàstiques.
4. Dimecres, **vénen les famílies** a classe per passar una estona amb nosaltres, comentar les fotografies, presentar la robeta o objectes personals i tota la història personal de l'infant, i per jugar tots plegats. Començarem, a principi de curs, amb els **jocs de falda** i així anirem augmentant el repertori com "Rotllo, rotllo sant Miquel", cançons que fan referència a l'estructura corporal... (jocs populars de la nostra cultura). Una altra possibilitat és que les famílies duguin **la mascota** i ens la presentin.
5. Dijous, entre tots **pintam el retrat** del nostre protagonista, amb pintura al tremp, en el racó de plàstica. L'educadora comença pintant la forma de la cara després d'haver parlat entre tots sobre la forma de la cara que té el nin o la nina: «Rodona?». La tocam, es toca la cara amb els ulls clucs i després cada infant participa en el retrat pintant una part de la cara. Es tracta de fer un quadre, de no deixar cap espai sense pintar. El fons el pintarem d'un color o d'un altre (clar o obscur) segons si vol que sigui de dia o de nit.

6. Divendres, tots **dibuixen el protagonista** de manera individual, després d'una observació acurada en què es diu el nom de les parts del cos i les seves característiques. Aquests dibuixos formaran part de l'àlbum del protagonista.
7. Durant tota la setmana el protagonista és el primer de la fila, l'encarregat de passar llista i d'ajudar l'educadora i els companys. En acabar la setmana, s'enduu l'àlbum.

4 anys

1. Dijous, el nin/la nina s'enduu el **maletí** del nostre protagonista (carta,* llibre de fotografies amb el CD de la classe, llibre de la biblioteca d'aula o de l'educadora que l'infant vulgui de manera especial, com a privilegi, i fitxes.*
2. Dilluns, miram el material tots junts. El **protagonista** fa comentaris de tot el que ha duit. Aferram als plafons les fotos, els objectes personals (dels alumnes nouvinguts) i les fitxes que fan referència als **oficis** dels membres de la família i als mitjans de transport que ell i la família han utilitzat o utilitzen. Dialogam tots plegats sobre els llocs on han anat, si són enfora, què varen fer allà... La mestra disposa de fotografies plastificades dels **mitjans de transport** amb les etiquetes corresponents, per després elaborar el mural dels transports amb els noms dels infants que l'han utilitzat o utilitzen.
3. Dimarts, podem elaborar la fitxa* de **copiar el nom** del protagonista. Es tracta d'una activitat que primer es pot fer entre tots. Començam repassant el nom amb el dit i després amb un llapis o retolador. Aquesta fitxa restarà a l'aula per poder formar el mural dels noms de què tots han estat protagonistes. Després es farà la fitxa de manera individual, cada infant tindrà així el model del nom del company o companya, que després, quan tenguem el llibret de fitxes de la classe, podrà recordar, llegir i compartir amb els membres familiars.
4. Dimecres, en un full en què hi ha tots els noms dels nins, han d'encerclar el del protagonista, i al costat l'han de dibuixar. Començam **dibuixant el protagonista** entre tots i totes: el protagonista es posa en un lloc separat de la resta del grup on el puguem observar. Primerament es pot dibuixar el cap i les parts corresponents per seguir amb tota la resta del cos. La mestra ajudarà a fer una ampliació de vocabulari, tant del propi com de les peces de roba que porti el protagonista. També se li pot demanar com vol que el dibuixin: content o trist, amb un complement (tal vegada amb un globus o amb la seva mascota...). Aquest dibuix pot anar bé com a guia per als alumnes, i ens servirà per poder fer el mural de tots els infants que ja han estat protagonistes. El tndrem a la nostra aula o defora, per reforçar la capacitat d'abstracció del temps o bé per comunicar-ho a la resta de les famílies. Després, de manera individual, els alumnes dibuixaran el protagonista i l'adjuntaran al seu llibret de fitxes.
5. Dijous, **ve la família i dialogam sobre la feina** que fan. Tenim preparades una sèrie de preguntes: «de què fas?», «com hi vas?», «t'agrada la teva feina?»..., relacionades amb les feines i els mitjans de transport que han utilitzat o utilitzen, sobre els viatges que han fet... Si es presenta el cas que no tenen cap feina es pot parlar de la que els agradaria fer o de la que han fet en algun moment. Comentarem les fitxes que ja tenim penjades al plafó, tant les dels oficis com les dels mitjans de transport. Va bé que duguin **estris** o elements de la feina, fotos... Després, **jugam**

tots junts, el protagonista tria el joc que s'estima més, de tots els que ja sabem o dels que ell sap perquè hi juga a casa.

6. Divendres, el protagonista **escriurà l'ofici** dels seus familiars, del pare, de la mare... Davall de la foto que ens han proporcionat, que tenim a l'aula (ens servirà com a peu de foto) hem d'elaborar el plafó dels oficis dels familiars, que tendrem a la classe, per acabar la setmana del protagonista. La mestra penja la foto i el peu de foto, i així crea un **mural d'oficis** dels familiars, que en acabar el curs s'ajuntaran per formar el llibret dels oficis dels nostres familiars, i servirà per poder ampliar el fons bibliogràfic de la biblioteca d'aula.

En acabar la setmana, el protagonista s'endurà l'**àlbum**. A la portada es podrà posar una fotografia que ell hagi triat de les que tenim a la classe, i posteriorment o abans la podrà decorar, hi podrà posar el nom...

5 anys

1. Dijous, el nin/la nina s'endú el **maletí** del nostre protagonista (carta,* llibre de fotografies amb el CD de la classe, llibre de la biblioteca d'aula o de l'educadora que l'infant vulgui de manera especial, com a privilegi, i fitxes).*
2. Dilluns, miram el material tots junts. El **protagonista** fa comentaris de tot el que ha duit. Aferram als plafons les fotos, els objectes (dels nouvinguts i nouvingudes) i les fitxes. Dialogarem sobre els membres familiars, els padrins i padrines, germans i germanes... Va bé contar una història per enllaçar els membres familiars entre ells: "Un dia el padrí (en deim el nom) i la padrina es varen conèixer i es varen estimar molt i va néixer es papà...". I així seguirem amb tots els membres de la família fins a arribar a la fotografia del protagonista. Comentam les fotografies que ens hagin pogut dur (si no n'han duit, se'n poden fer el dia que ens visiten) sobre les **mostres d'afecte, abraçades, besades... Les posarem després al mural de «La família ens estima»**. En acabar el curs, es pot recollir tota la informació del mural i elaborar el llibret dels sentiments i d'emocions i ampliar la biblioteca d'aula amb el llibret tan significatiu per a ells i elles. Amb la fitxa **«Hem tornat grans»**, parlarem sobre les diferències i evolució que ha fet, el pes, la talla... Es tracta d'adonar-se del temps que passa, com evolucionam i anam canviant per adaptar-nos.
3. Després, parlam sobre la televisió, sobre el programa que més li agrada: quan el veu?, quan el fan?... També **llegirem el conte** que ens ha duit, i el deixarem, conjuntament amb la resta del material, al plafó/racó del protagonista.
4. Dimarts, elaboram la fitxa del **nom i dels llinatges**. Seguim la pauta general: primer la farem en gran grup, com a exemple, i després passaran a fer-la de manera individual. Aquesta vegada introduïrem el concepte de suma, **comptam les lletres** del nom més les dels llinatges i sumen el total de lletres que té.
5. Dimecres, fan el **dibuix del protagonista**, que ell tria com vol que es dibuixi, **de costat, en moviment o acció...** Ho faran en un bloc de dibuix. Quan acabem la roda de protagonistes hi haurà a cada bloc tots els protagonistes dibuixats. Cada infant tindrà el seu bloc com a record de final d'etapa.

6. Dijous, **vénen les famílies** a passar una estona amb tots nosaltres perquè les entrevistem. Els alumnes fan de «periodistes», fan preguntes (unes ja les tenim preparades i les altres les fan lliurement) als familiars que ens han visitat, sobre **els mitjans de comunicació** i les **emocions** que tenen amb relació als seus fills: es completaran les fitxes que tenim preparades per poder adjuntar-les al racó/plafó del nostre protagonista. Abans d'anar-se'n, obsequiam la família amb un escrit titulat «Educam amb responsabilitat?», escrit per la directora del centre.
7. Divendres, asseguts en rotllana ens preparam per parlar sobre el nostre protagonista: «**Què ens agrada de _____?**» (**nom del nostre protagonista**). «**Què pot millorar?**». Aquesta activitat pot ajudar a enriquir l'autoestima i a millorar les relacions amb el grup. La mestra escriurà en un full de color les intervencions dels que han parlat, i després aquests fulls es poden adjuntar al llibre de la classe conjuntament amb el quadern en què hi haurà tots els dibuixos que li han fet els seus companys/companyes.

FAMÍLIES

Per afavorir l'organització de visita de les famílies es pot elaborar una graella en què es podran apuntar el dia que els pot anar bé venir al centre, i el seu fill o filla serà el nostre protagonista aquella setmana.

Tot el que hem marcat amb un asterisc (*) són els models de fitxes que hi ha en l'annex.

4. ORIENTACIONS DIDÀCTIQUES I ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

Les orientacions didàctiques, la gran majoria, coincideixen amb les exposades en el currículum de l'educació infantil: «L'enfocament comunicatiu, circumscrit dins el principi didàctic d'educació en valors i de respecte per la diversitat lingüística i cultural, exigeix la planificació de **propostes concretes d'aula** que s'orientin a l'adquisició i desenvolupament del llenguatge i de les competències lingüístiques, que permetin als infants accedir a un bagatge lèxic cada cop més complex i acotat, i que els situïn en un context comunicatiu real o de simulació: diàlegs i intercanvis comunicatius de qualitat, discussions, argumentació de propostes, valoració d'idees, creació d'històries...»

Cal destacar que a través de la unitat de programació oferim una **atenció acurada a la diversitat**, sempre des d'una perspectiva lúdica. Hem vist com als infants nouvinguts i a les famílies nouvingudes se'ls facilita l'**adaptació**, procuram organitzar la visita al centre més endavant, quan la competència lingüística ja està més avançada. I, si és necessari, adaptam les activitats o fins i tot podem convidar qualcú que ens ajudi a traduir-les. A vegades, la mediadora cultural ens ha hagut d'aportar la seva ajuda. És així que reben un tracte personalitzat de caire afectiu, es percep que el que ens importa són les bones relacions i el respecte mutu. La diversitat a l'aula no tan sols no és un inconvenient sinó tot al contrari, un enriquiment.

La convivència en el grup suposa un enriquiment personal a partir de les experiències compartides (aprendre dels altres i amb els altres). Com a educadores hem d'analitzar i aprofitar la diversitat existent a la nostra aula i comunitat educativa, i acollir les identitats i

possibilitar l'aprenentatge compartit de característiques personals, d'hàbits, d'estratègies i d'actituds, des dels nostres papers de models, de promotores d'experiències, de transmissores de valors (propis i de les famílies) i de canalitzadores de la convivència dins el grup. A través de la relació amb els altres infants es descobreix com a subjecte i construeix la seva personalitat. Per adequar la seva intervenció als diferents nivells d'aprenentatge i de desenvolupament intentam recollir la informació necessària sobre els infants i el seu context sociofamiliar, a fi de conèixer i **comprendre la seva història personal**. També hem d'acollir els interessos i inquietuds dels infants. Els hem d'escoltar, atendre'n les aportacions i adequar les tasques, dosificant-les i ajustant-les al grau d'exigència i d'ajuda i al protagonisme que atorguen a cada infant. L'hem d'incitar i li hem d'oferir propostes de treball obertes que permetin diversitat d'itineraris d'aprenentatge.

Cada infant és únic: L'escola acull tots els infants, amb ritmes i estils d'aprenentatge diferents, amb capacitats diferents, amb actituds diferents, amb aptituds diferents, i amb formes diferents de relacionar-se i d'adaptar-se a un nou context social: «Al mateix temps, la presència de la diversitat a l'escola i a l'aula és font d'una inestimable dinàmica de relacions i d'interacció que constitueix, per a tots, una ocasió de maduració. Educar en la diversitat implica concebre l'educació de forma àmplia, oberta i flexible; significa dissenyar activitats d'aprenentatge i d'avaluació que respectin els diferents ritmes evolutius i d'aprenentatge, i que atenguin les diferències lingüístiques, socials, culturals i personals que esdevenen dins l'aula; activitats que connectin amb les idees i coneixements previs i que incloguin la gestió del temps i de l'espai de forma holística però flexible, sempre amb el referent de les fites marcades al propi currículum.»

Família i escola: mitjançant aquesta proposta s'estableixen unes relacions en termes de cooperació, i no només de participació. La comunicació fluida i l'intercanvi habitual d'informació entre una part i una altra són fonamentals, especialment en els primers anys de l'etapa, com també ho és la necessitat de compartir pautes comunes d'actuació. Consideram que el paper d'educadores és de cooperadores i no per damunt ni per davall dels familiars, tutors o responsables. En aquest sentit, és important la nostra capacitat, com a mestres, i la de l'escola. Tots junts han d'acollir els infants i les seves famílies de forma personalitzada, i fer-se càrrec de les seves emocions i les de la família, en el moment de la separació i de la construcció de noves relacions amb els companys i amb altres adults: «L'escola ha de comptar amb un model acurat d'acolliment als infants i famílies que s'incorporen a l'escola, partint d'un projecte d'adaptació que compti amb la participació activa de les famílies.»

Podem puntualitzar que l'aula ens determinarà una mica la manera de fer explícit el tractament espacial, és a dir, podem fer un plafó simplement o també completar-lo amb una taula que ens servirà per determinar l'espai, racó del nostre protagonista. Serà un espai on posarem el títol del racó/plafó amb lletres ben visibles, ben igual que també hi afegirem el nom propi de l'infant, a fi de reforçar la percepció visual (associacions de lletres, similituds i diferències entre lletres i paraules...) i el seu reconeixement posterior. I com ja hem anat exposant en l'apartat de les activitats, en acabar, es poden fer altres murals, llibres per a la biblioteca..., amb tot el material que obtenim de l'activitat, per exemple, el llibret de nosaltres, el llibre dels oficis, etc.

5. RESULTATS I AVALUACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

Aquesta programació l'hem adaptada al nou currículum.

En aquesta unitat didàctica observam la resposta actitudinal dels nostres protagonistes: la il·lusió, l'expressió de sentiments, la iniciativa, el gaudi del fet de ser protagonistes, la

responsabilitat... S'estableixen vincles d'afecció entre la família i l'escola, això també implica fer-ho entre nosaltres com a educadores i els nostres alumnes. Es tracta de compartir uns valors. Els tutors o pares tenen una oportunitat per dedicar un «temps especial» al seu fill, amb qui comparteixen jocs i emocions.

Els inconvenients que a vegades trobam és que les famílies no mostren una actitud de cooperació o, simplement, no poden assistir a les sessions. Veim que en aquest cas els infants afectats se senten trists o discriminats. Però hem de dir que són molt poques les famílies que no participen en l'activitat. És més, sempre hi ha familiars, tal vegada, no tan directes, que volen venir a estar una estona amb nosaltres, a gaudir. I us podem assegurar que després del primer dia de visita dels familiars les relacions canvien per complet: milloren, es tornen especialment afectuoses i la mirada dels infants es torna molt més brillant.

Podem dir que és tal la satisfacció que ens ha proporcionat, que encara que actualment nosaltres no treballem juntes, seguim efectuant la unitat del nostre protagonista, per tant, podem afirmar que és totalment adaptable a qualsevol centre. També per aquestes característiques, altres companys l'han poguda seguir i altres han demostrat interès per fer-la, talment, al seu centre educatiu. Encara que està programada per a educació infantil, consideram que també es pot dur a terme a qualsevol etapa educativa, perquè l'autoestima, els nexes d'unió entre la família i l'escola, els trets d'identitat d'un individu..., com pugui ser un alumne, sempre cal potenciar-los i tenir-los en compte.

L'avaluació de l'experiència és altament satisfactòria, tant per a nosaltres (que consideram que ens aporta molt bons resultats, perquè les nostres necessitats d'autorealització —com a persones adultes que som— es veuen satisfetes), com per a la tasca docent (amb el reconeixement que sentim de les famílies i també de l'equip de companys —tant de l'equip directiu com de les altres etapes—). Tot, en conjunt, ens ajuda molt perquè sigui una tasca més agradable i, en definitiva, més plena.

Quan vàrem decidir posar en marxa aquesta programació, ja sabíem que hi havia programacions molt semblants, però que no ens acabaven de convèncer. Juntament amb aquestes, el currículum i altres articles i llibres que havíem llegit sobre la importància d'augmentar i reforçar l'autoestima, així com tot el que es relaciona amb la intel·ligència emocional, decidírem donar-li una nova estructura, un nou plantejament, amb moltes ganes i il·lusions, i amb el suport en tot moment de les companyes i de l'equip directiu, posàrem en funcionament, durant el curs 2001-2002, «El nostre protagonista».

Com a iniciadores d'una nova etapa al centre on començàrem a fer feina plegades, el CEIP Son Ferriol, ens sentim molt orgulloses de veure que forma part de les línies d'identitat del centre i que actualment s'hi du a terme (encara que ja no formem part de l'equip). Nosaltres, per la nostra part, continuam amb la programació anem on anem, i així es crea un nexa d'unió entre nosaltres (per què no?) i entre tots i totes els que hem compartit tantes emocions i projectes de futur.

6. DATA D'INICI I FINALITZACIÓ DE L'EXPERIÈNCIA EDUCATIVA

Des del curs 2001-2002 fins al 2006-2007, al CEIP Son Ferriol encara continuam en els centres on trebal·lam actualment adaptant la programació «El nostre protagonista» a les circumstàncies i característiques de cada centre.

7. BIBLIOGRAFIA

Antón, M. (2007). *Planificar la etapa de 0 a 6*. Barcelona: Graó.

Brazelton, B.; & Greenspan, S. I. (2005). *Las necesidades básicas de la infancia*. Barcelona: Graó.

Comellas, M. J. (2009). *Família i escola: compartir l'educació*. Barcelona: Graó.

Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears.

Ferland, F. (2008). *Guia per a pares desbordats i sense energia*. Barcelona: Graó.

Palou, S. (2004). *Sentir y crecer. El crecimiento emocional en la infancia*. Barcelona: Graó.

Per citar aquest article:

Torres Canet, A. & Alemany Garrido, M. L. (2013). El nostre protagonista. *Innov[IB]. Recursos i Recerca Educativa a les Illes Balears*, 3, 138-148. Obtingut de: <http://www.innovib.cat/numero-3/pdfs/art10.pdf>